

HARRAN ÜNİVERSİTESİ SÜREKLİ EĞİTİM MERKEZİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURSU UZAKTAN EĞİTİM PORTALI

Abdülkadir Gümüüşçü¹, Mehmet Emin Tenekeci², Nurettin Beşli³

ÖZET

Günümüzde oldukça yaygınlaşan İş Sağlığı ve Güvenliği kavramı ile beraber İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlığı da oldukça popüler bir meslek dalı haline gelmiştir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bu kursları açabilmesi için özel veya kamu kuruluşlarından belirli kriterleri sağlamasını şart koşmuştur. İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) kurslarını veren eğitim kurumları karlılık oranını arttırmak amacıyla yüz yüze eğitimin yanı sıra gerekli olan eğitimlerin bir kısmını uzaktan eğitim şeklinde vermeyi tercih etmektedir. ÇSGB (Çalışma Sosyal Güvenlik Bakanlığı) uzaktan eğitimlerde bazı kriterler belirlemiş bulunmaktadır. Bu çalışmada Harran Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi İş Sağlığı ve Güvenliği Kursu Uzaktan Eğitim Portalı hazırlanırken kullanılan yazılımlar anlatılacaktır.

Anahtar Sözcükler: E-Öğrenme, Uzaktan Eğitim, Moodle

The Online Education Portal of Occupational Health and Safety from The Harran University Continuing Education Center

Abstract

Occupational health and security expertise has given people the opportunity to make money because of the rapidly spreading concept of occupational health and security nowadays. In order for private and public institutions to offer classes, they need to satisfy many criterions that are required by the Ministry of Labor and Social Security The institutions that offer classes for İSG, prefer to teach online as well as face to face so long as to increase the profitability. ÇSGB has set some criterions in online education. In this work, all the software that was used in the online education portal of occupational health and safety that was offered by the Harran University continuing education center, will be explained

Keywords: E-Learning, Online Education, Moodle

GİRİŞ

Son zamanlarda ülkemizde gerçekleşen iş kazaları ile İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) kavramı önemini arttırmıştır. Özellikle yeni çıkan 6331 nolu yasa ile nerdeyse tüm işyerleri İSG uzmanları çalıştırmakla yükümlü hale gelmiştir. Bu çerçevede İSG uzmanları yetiştirmek için ÇSGB'nın belirlediği kriterlere uyan eğitim kurumları faaliyete geçmiştir.

Uzaktan eğitim uygulamaları oldukça eskiye dayanmaktadır. Ancak son zamanlarda iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle uzaktan eğitim kavramı oldukça yaygın hale gelmiştir. İlk olarak 1782 yılında mektup ile stenografi dersi için uzaktan eğitim kullanılmıştır [1].

Günümüzde uzaktan eğitim yönetim sistemleri alanında Blackboard[2], WebCT[3], WBT Systems[4] ve Moodle[5] gibi uygulamalar yaygın olarak kullanılmaktadır

İş Güvenliği Uzmanlığı Temel Eğitim Programının süresi, teorik bölümü 180 saatten, uygulama kısmı da 40 saatten az olmayacak şekilde tasarlanmıştır. Programın teorik bölümünün tamamı yüz yüze veya 90 saat yüz yüze ve 90 saat uzaktan eğitimin bir arada uygulanmasıyla gerçekleştirilebilir. [6]

Eğitim kurumları karlılık oranını arttırmak amacıyla genel olarak uzaktan eğitim vermeyi tercih etmektedirler.

İSG eğitimi kapsamında verilecek olan 90 saatlik uzaktan eğitimi 81 saat asenkron ve 9 saat senkron uzaktan eğitimden oluşmaktadır.

Bu çalışmada Harran Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi Uzaktan Eğitim Portalı'nda senkron ve asenkron uzaktan eğitimleri verilirken kullanılan teknolojiler anlatılacaktır.

¹ Harran Üniversitesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü, Şanlıurfa, agumuscu@harran.edu.tr

² Harran Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Şanlıurfa, etenekeci@harran.edu.tr

³ Harran Üniversitesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü, Şanlıurfa, nbesli@harran.edu.tr

HARÜSEM UZAKTAN EĞİTİM PORTALI

Harran Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi Uzaktan Eğitim Portalı (HARÜSEMUZEP) senkron ve asenkron olmak üzere iki tür eğitim olanağı sunmaktadır. HARÜSEMUZEP giriş ekranı Şekil 1'de gösterilmiştir.

The screenshot shows the HARÜSEMUZEP login page. At the top, there is a header with the logo and name of the center. Below the header, there is a login form with fields for 'Kullanıcı adı' (Username) and 'Şifre' (Password), and a 'Giriş' (Login) button. To the right of the login form, there is a profile icon and the text 'Giriş yapmadınız.' (You are not logged in). Below the login form, there is a navigation menu with 'Ana Menü' (Main Menu) and 'Ders Kategorileri' (Course Categories). The 'Ana Menü' includes 'Uzaktan Eğitim nedir?' (What is Distance Education?), 'HARÜSEM Uzaktan Eğitim Sistemi' (HARÜSEM Distance Education System), 'Danışma ve Teknik Destek Hizmetleri' (Consulting and Technical Support Services), and 'Katılımcı Görüşü Anketi' (Participant Survey). The 'Ders Kategorileri' section shows 'İş Güvenliği Uzmanlığı Standart Eğitim Programı (C)' with a count of 50. Below this, there is a search bar for courses and a 'Git' (Go) button. To the right, there is a calendar for February 2013. At the bottom, there is a 'Hoşgeldiniz yazısı' (Welcome message) and a 'Takvim' (Calendar) section.

Şekil 1. HARÜSEMUZEP Giriş Ekranı

Asenkron Uzaktan Eğitim Modülü

HARÜSEMUZEP asenkron eğitim modülünün temeli açık kaynak kodlu Moodle sistemine dayanmaktadır. Moodle, özgür ve açık kaynak kodlu bir uzaktan eğitim sistemidir.[5] ÇSGB'nın yayınladığı talimatlar doğrultusunda asenkron eğitiminin kaynakları sesli,görsel ve yazılı şekilde yayınlanmıştır. C sınıfı İSG uzmanlığı eğitim programında toplam 48 adet ders bulunmakta olup bu dersler tek tek "C Sınıfı İSG Uzmanlığı Eğitim Programı" kategorisinin altına kaydedilmiştir. Şekil 2'de oluşturulmuş olan kategorinin yeri gösterilmiştir.

The screenshot shows the HARÜSEMUZEP course category page. The page features a header with the logo and name of the center, and a navigation menu. Below the header, there is a search bar for courses and a 'Git' (Go) button. The main content area shows the course category 'İş Güvenliği Uzmanlığı Standart Eğitim Programı (C)' with a list of 7 courses. The courses are: 01 - Açılış, Tanışma, Programın Tanıtımı ve Ön Test Uygulaması, 02 - İş Sağlığı ve Güvenliğinin Kavram ve Kurallarının Gelişimi, 03 - İş Sağlığı ve Güvenliğine Genel Bakış ve Güvenlik Kültürü, 04 - Türkiye'de ve Dünyada İş Sağlığı ve Güvenliği, 05 - Temel Hukuk, 06 - İş Hukuku, and 07 - Kanunlarda İş Sağlığı ve Güvenliği. Below the list, there is a 'Sayfa: 1 2 3 (Sonraki)' (Page: 1 2 3 (Next)) section. To the right, there is a 'Diğer sayfadaki derslere erişim' (Access to courses on other pages) section and a 'Kategorideki Dersler' (Courses in the category) section.

Şekil 2. HARÜSEMUZEP Kategori Ekranı

Asenkron derslerin yapısı Ön Test, Konu Anlatımı, Konu Sunumu, Konu Videosu ve Son Test öğelerinden oluşturulmuştur. Şekil 3'de oluşturulmuş olan ders kaynakları ekranı gösterilmiştir.

The screenshot displays the HARÜSEM UZAKTAN EĞİTİM MERKEZİ interface. The top navigation bar includes the logo, user profile, and options like 'Profil güncelle', 'Derslerim', and 'Çıkış'. The main content area is titled '01006' and 'Dersin Kodu'. It features a 'Konu özet'i section with a 'Haber forumu' and a list of resources for '06 - İş Hukuku'. The resources include 'Konu Sunumu (e-book)', 'Konu Anlatımı (e-book)', 'Konu Sunumu (pdf)', 'Konu Anlatımı (pdf)', 'Konu Videosu', and 'Son Test'. A 'Progress Bar' shows the current progress, and a 'Configurable Reports' section includes 'Öğrenci Raporu'. The interface is annotated with red arrows and text boxes pointing to various elements: 'Dersin kodu', 'Haberler', 'Dersin kaynakları', 'Diğer derslere erişim', 'Ders bilgileri ve ders yeterliliği ile ilgili bilgiler', 'Etkinlik bitirme kontrolü', and 'Bu derste ne kadar süre geçirdiğinizin raporu'.

Şekil 3. HARÜSEMUZEP Ders Kaynakları Ekranı

Raporlama asenkron eğitimlerinde en önemli modülü oluşturmaktadır. Öğrencilerin ilgili derslerde geçirdiği vakitleri ve incelediği kaynakları kontrol etmek ÇSGB'nin en önemli kriterlerinden biridir.

HARÜSEMUZEP'nin raporlamasının temelini moodle'da bir eklenti olarak kurulabilen configurable reports (ayarlanabilir raporlar) oluşturmaktadır. Bu raporlama sistemiyle hangi öğrencinin hangi derste ne kadar süre geçirdiği raporlanabilmektedir.

Diğer bir raporlama modülünde Progress Bar (İlerleme Çubuğu) eklentisidir. Bu eklenti ders kaynaklarının hangilerinin öğrenci tarafından incelendiğini raporlamaktadır.

ÇSGB'nin kriterleri arasında bulunan diğer bir kriter ise anket bulunması zorunluluğudur. Moodle'un kendi içerisinde zaten anket modülü bulunmakta olup HARÜSEMUZEP'te de bu anket modülü kullanılmıştır.

Senkron Uzaktan Eğitim Modülü

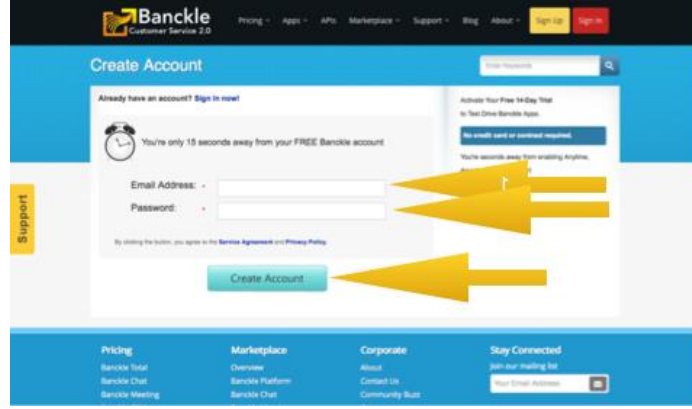
Harran Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi Uzaktan Eğitim Portalı (HARÜSEMUZEP) bünyesinde verilen senkron eğitimi Banckle Meeting altyapısına dayanmaktadır.

Uzaktan eş zamanlı toplantı yapmaya olanak sağlayan Banckle Meeting uygulamasının giriş ekranı Şekil 4'de gösterilmiştir.

Şekil 4. Banckle Meeting Giriş Sayfası

Banckle Meeting uygulaması üyelik gerektirmekte olup toplantı salonlarını belirli bir ücret karşılığında kullanımınıza sunmaktadır.

Şekil 5. Banckle Meeting Üyelik Oluşturma Ekranı

Banckle Meeting hesabı oluşturduktan sonra ihtiyacınıza ve öğrenci sayınıza göre aldığınız toplantı paketini kullanmanız için üyelik paneline giriş yapmanız gerekmektedir. Üyelik panelinde yeni bir toplantı oluşturduktan sonra toplantıya katılımcıların girmesi amacıyla toplantı bağlantısını paylaşmanız gerekmektedir.

SONUÇ

Senkron ve asenkron uzaktan eğitim için kullanılmış ve güvenilirliği test edilmiş uygulamalar önerildi. Asenkron eğitim için Moodle sistemi zaten kendini alanında ispatlamış ve birçok üniversite tarafından kullanılmaktadır. Moodle alternatiflerine oranla daha fazla eklentiye ve temaya sahip olması açısından diğer alternatiflerine fark atmaktadır. Senkron eğitim için açık kodlu uygulamalar (OpenMeeting) mevcuttur. Fakat bu kaynakları kullanabilmek için gerekli altyapıları kurmak yerine kurulmuş olan altyapıyı kiralamak daha uygulanabilir görülmektedir.

KAYNAKLAR

- [1] Songül Gültekin,Nurşen Gezen,Ayşe Fatma Tüney,Fatma Can,Kevser Gündoğar. Uzaktan Eğitim Nedir?. web.inonu.edu.tr/~makdag/uzakeg.doc
- [2] <http://www.blackboard.com>
(Ziyaret tarihi: 23.10.2010)
- [3] <http://www.webct.com/content>
(Ziyaret tarihi: 02.11.2010)
- [4] <http://www.wbtsystems.com>
(Ziyaret tarihi: 03.11.2010)
- [5]<http://tr.wikipedia.org/wiki/Moodle>
- [6] www.isggm.gov.tr